

KAPITOLA 1

Ela už zapomněla, jak dlouhá je cesta na chatu a jak rozlámaný se člověk cítí, když seskočí ze schůdků vagonu na šterkem vysypaný peron na zastávce uprostřed lesů.

Vystoupila tu sama. Vykročila do kopce a s úžasem zjistila, že má pěšinu pořád vtisknutou do paměti. Přesně ví, na které kořeny šlápnout a jak si vyměřit kroky, aby se jí do příkrého svahu šlo co nejpohodlněji. V téhle rokli vždycky rostly babky a tady jim s mámou jednou přes cestu přeběhla bachyně s pěti selaty.

I chata byla pořád taková, jakou si ji pamatovala, dokonce i povědomě voněla. Jablky, kouřem z kamen, pryskyřicí a lakem na dřevo. Teta se strýcem nechali rozšířit terasu a přemístili křeslo do opačného kouta místnosti, jinak se ale za těch čtrnáct let nic nezměnilo. Ela si pamatovala otřískaný uhlák, prehistorický budík, petrolejku i podomácku stlučené poličky zakryté závěsem, připnutým ke dřevu připínáčky. Na stolku vedle křesla ležela obrovská lastura ze stánku v Bulharsku, kterou kdysi máma používala jako popelník, a troška popela na dně prozrazovala, že slouží pořád ke stejnému účelu.

Když tu Ela trávila poslední prázdniny, bylo jí čtrnáct let. Případalo jí příhodné, že se vrací po tak dlouhé době, jakou tehdy byla na světě. Stála na prahu s cestovní taškou v ruce a pořád neměla odvahu jít dál, jako by čekala, až ji k tomu někdo vyzve. Už sem nepatřila. Celé ty roky si myslela, že už tu nikdy nepřespí. Ve vlaku si představovala, jak vstoupí do domu

prosyceného cizími pachy a zaplněného věcmi, jejichž minulost nezná. Čekala, že na ni ze všech koutů budou zírat cizí oči. Místo toho tu pořád viděla sebe a mámu. *Tamhle ležím na posteli u stěny obložené dřevem a poslouchám chroustání červotoče, tady se máma sklání nad stolem, luští křížovku a ratanové stínidlo lampy nad její hlavou se nepatrně kolébá v proudech horkého vzduchu od kamen a hází na trámy předivo stínů... Zlaté světlo. Pára na okně s prasklým sklem. Ve škvírách mezi fošnami na podlaze jsou nejspíš pořád naše vlasy a šupinky naší kůže. Dokud tahle chata bude stát, my dvě tu budeme s ní.*

Vrátila se, aby se pokusila zjistit, co se přihodilo v létě, kdy tu byly naposledy, protože tenkrát se máma změnila... tenkrát začalo peklo. A dům se kupodivu netvářil nepřátelsky, naopak otevřel náruč a lákal ji k sobě. O to lehčí bude vybavit si všechno podstatné, nic neopomenout, prozkoumat každý stín. A o to těžší bude tady vydržet. Jak jí bude večer, až se setmí?

Přízemí tvořila jediná místnost, symbolicky rozdělená na dvě poloviny dřevěnou přepážkou tvořenou poličkami, skrz které bylo vidět na druhou stranu. Květovaný závěs byl zvednutý a omotaný okolo tyče, jak si to Ela pamatovala z dětství; zatahoval se jen v zimě, kdy bylo potřeba prostor zmenšit, aby se lépe vytopil. Poznávala i vzor: hnědé, oranžové a žluté květy. Proč tu skoro nic nezměnili?

Hodila tašku na ošoupané linoleum a vešla do místnosti, dveře ale nechala otevřené, aby se vyvětralo. Chata byla zatauchlá a mrtvé mouchy na parapetech, plotně a voskovaném ubruse potvrzovaly tetina slova: „My tam skoro nejezdíme.“ Možná sem nejezdili vůbec, možná chatu od mámy koupili jen proto, aby do ní uložili peníze.

Venku bylo horko, avšak podsklepený dům vydechoval chlad. Ela si vybavila, že se tu vždycky muselo topit i o prázdn-

ninách, jinak bylo ložní prádlo i oblečení prosycené vlhkostí. Otevřela dvířka starých peter a pohlédla do šamotového jícnu. Umí ještě štípat třísky?

Umí. Když muchlala noviny, které našla v dřevníku, všimla si data – srpen před čtrnácti lety. Náhoda? Schválně nechala dolní dvířka kamen doširoka otevřená a dívala se, jak plameny požírají písmena.

Pak dlouho stála u okna, poslouchala praskání dřeva, dívala se na rybník a uvažovala, co tady dělá. Možná ji sem dohnala především potřeba něco podniknout – přestat dřepět doma a zírat na máminy věci. Přijela prohledat chatu od sklepa až po půdu, aniž by pořádně věděla, po čem vlastně pátrá. Chtěla si promluvit s místními, jenže po těch letech už pro ni byli cizí, nejspíš ji ani nepoznají. Teta a strýc jí nepomůžou – toho léta, které ji zajímá, ještě žili v Německu. Chatu od mámy koupili až rok poté, co Ele oznámila, že už sem nikdy nechce jet. Nevědí, proč její matka na Hůrku zanevřela. „Asi se jí nechtělo udržovat dvě domácnosti,“ prohlásila teta. „Na samotnou ženskou s děckem toho bylo moc.“

Muselo za tím ale vězet něco jiného. Protože od toho léta byla máma jiná. Občas se zdálo, že se něčeho bojí. V lesklých očích se jí zračila panika – podobný výraz jednou Ela viděla ve zverimexu u morčete hozeného do terária s hadem; ten střípek vzpomínky se zasekl hodně hluboko. „Bolí mě hlava,“ odpovídala matka, kdykoli se jí Ela zeptala, proč se tváří tak rozhozeně.

Máma už dřív mívala temná období, ale v létě před čtrnácti lety spadla nejhluběji. Jako by Ela měla dvě mámy – tu předtím a tu potom. Zamilovala se tu máma do někoho, kdo o ni nestál? Nebo se zalekla opětovaného citu? Vyčítala si to pak? Nebo ji tady někdo zradil? Dostala z někoho strach? Viděla něco, co neměla?

Co dalšího může způsobit, že navždycky zanevřete na místo, které jste předtím měli rádi?

Máma nebyla svěřovací typ. Na cizí lidi působila jako optimistická, sebevědomá, aktivní ženská, jenže Ela jí byla nejbliž a tušila, že je to jen maska. Když se máma smála s přáteli, byl to pro ni únik, asi jako když si po těžkém dni pustíte komedii, abyste hodinu a půl nemuseli přemýšlet o problémech v práci. Jenže kdykoli se s Elou při hovoru třeba jen otřely o nějaké zásadnější téma, máma jako by se polekala a rychle ucukla zpátky k banalitám: „Koupila jsem kuřecí řízky, měli je v akci.“ „Vietnavec říkal, že letí na dva měsíce domů. To jsem tedy zvědavá, kdo místo něj bude prodávat.“ „Tak včera zase Kropáč ležel napříč přes schody a táhlo z něj jak z lihovaru, no překročila jsem ho a dala maso domů, a když jsem pak šla se smetím, už tam nebyl.“

Jejich vztah na těch banálních rozhovorech stál, už s nimi obě počítaly. Staly se mistryněmi tlachání o ničem. A než Ela sebrala odvahu položit mámě byt' jen jedinou podstatnou otázku, už nebylo koho se ptát.

Naplnila varnou konvici a hledala v poličkách čaj. Objevila sáčkový černý a zelený. Vlastně ani nevěděla, proč ji napadlo podívat se na datum spotřeby, u čaje na tom přece zase tak nesejde, ale než se nad tím stačila zamyslet, už otáčela krabičku a nevěřicně zírala na číslice v bílém obdélníčku. Čaj byl třináct let prošlý.

Chodila po domě a brala do ruky věci, které na sobě můžou mít datum. Našla dvanáct let prošlé instantní kafe. Třináct let prošlé koření. Čtrnáct let prošlý paralen. V proutěném držáku vedle sedačky lesklé časopisy z posledního léta s mámou. Na záchodě kalendář z toho roku – *Rok na Šumavě* –, otočený titulní stránkou dopředu. Matně si ho vybavovala.

Raději se k tomu všemu otočila zády a u okna pomalu popíjela čaj; vůbec nevoněl, byl cítit jen po papíru. Myslela na lidi, za kterými v Hůrce půjde – začne už dnes, nemá zase tak moc času, vzala si týden dovolené. Takže ke komu se vypraví nejdřív?

K Doře Seidlové, noblesní Čechorakušance, kterou tu nikdo kromě mámy neměl rád? Chodily k ní na čaj z modré plechovky Lady Grey s kapkou mléka, takhle se ho paní Seidlová naučila pít od svých britských přátel. Ela tu kdysi kamarádila s Natálií a Sandy. Naty byla o necelé dva roky starší, Sandy dokonce o tři a Ele zpětně připadalo zvláštní, že se s ní vůbec bavily. S Natálií si tenkrát rozuměla víc. Sandy už měla trochu jiné zájmy a občas se do jejich her zapojovala s blahosklonným, lehce otráveným výrazem. Občas se ale ty dvě proti Ele semkly – přece jenom k sobě patřily, trávilily spolu celý rok – a tu a tam ji zpražily povýšeným: „Tomu ty ještě nerozumíš.“ Dělala, co mohla, aby jim dokázala, že už dávno není malá.

Od toho posledního léta na chatě je neviděla a nebyly nikdy v kontaktu ani přes sociální sítě. Když Ela začala uvažovat o tom, že se vypraví do Hůrky, zapátrala na internetu a zjistila, že Natálie se přestěhovala do Prahy a vypracovala se z pekařky přes foodbloggerku na redaktorku časopisu o jídle. Sandy v rodné vesnici zůstala, v osmnácti se vdala za toho nudného Kamila Malinu, který jezdíval do Hůrky k prarodičům, má dvě děti a s manželem si rekonstruuje strašidelný statek, který kdysi patřil Kamilově babičce a dědovi. Za Sandy se určitě zastaví. A Naty by tu taky měla zastihnout – vlastně právě proto se vypravila na cestu zrovna dnes. Před několika dny totiž Natálie vystavila na svém Instagramu fotku výhledu na Hůrku s popiskem: *Home sweet home*. A do komentářů jí nějaký Daniel napsal: *Tak v sobotu! Jsem zvědavý! Umyl jsem auto :-)* Natálie

odepsala: *Vezmeme moje*. Když si ale Eliška o chvíli později chtěla fotku a komentář znovu zobrazit, ani jedno už na Instagramu nebylo. Natálie zjevně nestojí o to, aby se takhle veřejně propíralo, kam zrovna odjíždí. Kamarád – nebo nový přítel? – nejspíš dostal vynadáno.

Ráda by si promluvila i s Bárou, sestrou Sandy. Té ovšem bylo před čtrnácti lety teprve sedm, co si asi tak může pamatovat? A co praštěný Hokr z bývalé hájenky, který mámě chodil zalévat jahody a rajčata, když tu nebyly? Anebo majitel penzionu *Bludička*, kam jezdívaly na kole na oběd a on jim pak přinesl poháry se šlehačkou zadarmo? Máma chtěla, aby mu Ela říkala strejda Mareš, ale jí to nešlo z pusy, vždyť to žádný její strýc nebyl. Máma se na tenhle výlet vždycky nalíčila tak silně, že se jí řasy slepily do několika černých bodlin, a řasenku si namatlala i na spodní víčka místo linek. Ele tahle její svérázná verze kouřového líčení připadala tajemná a dekadentní, ale upřímně řečeno, moc mámě neslušela.

Opřela se čelem o okenní tabuli a dívala se ven. V měkkém odpoledním slunci nad rybníkem tančila hejna komárů a o hladinu sebou občas pláclo lesklé rybí tělo. Na protějším břehu se objevila štíhlá zrzka v džínových kraťasech s vysokým pasem. U ucha si držela telefon, občas se zastavila, trhala lístky bříz a házela je do vody. Přeskočila na balvan, na kterém se Ela kdysi opalovala se Sandy a Naty, a sedla si na něj. Malá Bára? Ano, musí to být ona, protože takhle hustou kudrnatou zrzavou hřívu jen tak někdo nemá. Už je z ní ženská, pomyslela si Ela, ale pořád má ty hříběcí nohy s velkými koleny jako tenkrát. Teprve při pohledu na ni si naplno uvědomila, jak dlouho v Hůrce nebyla. Co může zjistit po takové době? Bude ještě trapnější než vyšetřovatelé v televizních detektivkách s otázkou: „Co jste dělala před půl rokem v sobotu ve tři

odpoledne?“ Normální člověk si přece nepamatuje ani to, co dělal v konkrétní den a hodinu před měsícem.

Co si to na sebe vymyslela? A především: Chce tady vůbec zůstat sama přes noc? V okolních chatách nikdo není, to už cestou omrkla.

Vyšla na terasu a zavolala: „Báro!“

Dívka vzhlédla.

„To jsem já, Ela!“

Zrzka chvíli jen zírala. Pak něco řekla do telefonu a spustila ho do klína. Stoupla si na balvan a zaclonila si oči dlaní.

„Báro! Pamatuješ si na mě? Jsem Ela. Eliška. Chodila jsi k nám se Sandy. Na jahody. Už hrozně dávno.“

Dívka při zmínce o jahodách ožila a zamávala.

„Pojď na kafe,“ zamávala Ela a zrzka opravdu přeskočila zpátky na břeh a začala obcházet rybník. Ela neměla tušení, o čem se s ní bude bavit, ale někde začít musí.

Vytáhla z tašky sklenici instantní kávy, ještě že si přivezla svou. Znovu zapnula varnou konvici. V kamnech skoro vyhaslo, protože zapomněla přiložit, Barboře to nějak dlouho trvalo a ji znovu napadlo, že je to celé nesmysl. Co to bylo za sílu, která ji doma vytáhla z postele a dohnala až sem? Co znamená ten náhlý elán, ta chuť udělat něco zásadního? Měla by se zase začít sama sebe bát?

Především by si měla ujasnit, co tu lidem hodlá vykládat. Musí se ptát rozumně, aby ji neměli za blázna. Co tedy řekne? Co všechno pak už nepůjde vzít zpátky? Do čeho rýpne? Nejede dnes ještě něco do Prahy? Proč raději nevyrazila na normální dovolenou? Proč tu zrzavou holku pozvala na kafe?

Ale vlastně nemělo smysl klást si takové otázky, když už je přece tady a na terase právě zaduněly Barbořiny kroky.